

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

**ІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
19 – 20 ЖОВТНЯ 2021 р.**

**«ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ»**

м. Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції 19-20 жовтня 2021 року. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2021. – 369 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Мельник Ю.М. - д-р екон. наук, професор,
директор ННПЕіМ ім. Г. Е. Вейнштейна ОНАХТ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. – к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., проф., Купріна Н.М. – д.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Савенко І.І. – д.е.н., проф., Іванченкова Л.В. – д.е.н., проф., Соловей А.О. – к.і.н., доц., Неустроєв Ю.Г. – к.е.н., доц.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

Європейським союзом // Економіка харчової промисловості. 2019. Т.11, вип.1. С. 27-36. doi: 10.15673/fe.v11i1.1292

2. Державна служба статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 28.09.2021).

3. Державна служба статистики - експрес випуск. Доходи та витрати населення у 2020 році. URL: <https://goo.su/88tN> (дата звернення: 28.09.2021).

4. Державна служба статистики України. Сільське господарство України. Статистичний збірник. 2019. Київ. 2020. С. 46.

RURAL DEVELOPMENT IN UKRAINE IN CONDITIONS OF DECENTRALIZATION OF POWER AND GOVERNANCE

**Pavlov O.I., doctor of economics, professor
Pavlova I.O., candidate of economic sciences
Odessa National Academy of Food Technologies, Odessa, Ukraine**

The process of decentralization of power and management started in 2015 in the format of voluntary association of territorial communities with further reform of the district administrative-territorial unit creates preconditions for solving a whole set of socio-economic, political, administrative tasks facing Ukrainian society. In the context of this topic we are talking about the formation of a common space of rural and urban territorial subsystems of society, which creates the possibility of continuous-convergent rural-urban development associated with the formation of united territorial communities (UTC) and districts of agglomeration-type, with mutual benefit for rural territories and cities of Ukraine.

The first step in this direction was the formation of certain institutional conditions, as evidenced by the adoption of the order of the Cabinet of Ministers of Ukraine «On approval of the Concept of reforming local government and territorial organization in Ukraine» (April 2014), of the Law of Ukraine «On voluntary association of territorial communities» (February 2015), which introduced of community model of decentralization of power and governance.

The adoption of the resolution of the Verkhovna Rada of Ukraine «On the formation and liquidation of districts», in accordance with which 490 old districts were liquidated and 136 new ones were formed, greatly contributed to the strengthening of rural-urban integration [1].

Scientific development of issues related to the definition of the nature and functionality of rural agglomerations has a long tradition in the scientific literature, which was laid down in fundamental works on urban sociology by Western researchers R. Park (1925), P. Sorokin and K. Zimmerman (1929), R. Redfield (1947), L. Wirth (1956), F. Brodel (1979).

In particular, the French historian F. Brodel approached the problem of the relationship between village and city not from the standpoint of their opposition, but in the context of their mutual influence. Given the historical significance of the division of labor between urban and rural areas, he noted that this division is not complete, but is constantly updated. For this reason, the village and the city can not be separated from each other: at the same time there were division and rapprochement, demarcation and unification. Villages near the city benefited from such a neighborhood. Villages and cities were subordinated to the reciprocity of perspectives, as a result of which there were changes that have the opposite character: cities urbanized villages, and those finally made cities rural [2, p. 79].

Rural-urban agglomeration, as a socio-spatial formation, has many features in common with such a phenomenon as the rural-urban continuum, which is a common space of location, operation and relationship with blurred, blurred boundaries between urban and rural territorial subsystems of society. The difference between them is that in agglomerations the administrative-territorial boundaries are clearly defined. In addition, if the formation of a continuous type is mainly the result of the process of historical evolution of certain components of the settlement system associated with the influence of social development trends, the formation of rural-urban agglomerations is an artificial process derived from of a management decisions and the use of administrative measures. However, the social purpose of these processes is essentially the same – to promote the cohesion of society to create decent conditions and equal opportunities for the comprehensive development of the population of these entities.

The combination of rural and urban settlements in one space leads to their convergence, which is achieved, according to P. Sorokin, due to [3, p. 16–17]:

- of unification of technical and technological component;
- of presence of common spiritual values;
- of biological principles of human behavior, which are the beginnings of social inequality and are insurmountable in both villages and cities;
- of presence to people same needs, regardless of their place of residence.

Within rural-urban socio-spatial formations, a partnership is established, which manifests itself as territorial (flows of people, funds, goods, information) and sectoral (for example, the links between agriculture, of «agricultural activity» implemented in cities (eg, agricultural production), as well as measures of «urban» nature (eg, production of goods and services), which are carried out in the villages.

In recent decades, there has been an intensification of urban-rural partnerships in all European countries, which is reflected into increased labor flows to large cities, measures for the organization of recreation and leisure, relocation of a urban residents in the villages and the implemented of urban lifestyle on the rural territories. In other words, the influence of cities on rural areas is growing. Links between cities and rural areas are important to ensure balanced socio-economic

development and reduce the vulnerability of less developed rural socio-spatial entities. Interactions between urban and rural areas often have a critical impact on the use of natural resources, particularly in suburban space. In order to support harmonious territorial development, measures are taken to establish partnerships between rural and urban communities, whose interests are represented by their governing bodies, as well as non-governmental organizations and the public. They are aimed at providing the necessary services, protecting the environment, maintaining regular contacts between cities and villages and developing economic synergies.

Rural-urban continuum detects a number of problems associated with the formation of rural-urban relations, which are as follows:

- of dependence of infrastructure availability on the settlement structure (for suburban rural areas the territory acquires «centrality», and for remotes – isolation);
- of diversification of the economy of rural areas and cities in a broad sense (its isolation in connection with by the location of industrial facilities in the countryside, the development of tourism and recreation, proximity to markets, the use of new information and communication technologies);
- of territorial impact on agricultural structural changes in more urban spaces, which serve as a «buffer», which integrates agriculture, nature and leisure;
- of the dual role of natural heritage (nature conservation as centers of biodiversity and its use as an factor of employment);
- use of culture in economic development strategies (increasing interest in the assessment of cultural heritage in rural areas as a common achievement of the region and the country);
- expansion of cooperation between rural and urban authorities (expression of interest in the joint use of the economic base, infrastructure, natural resources of the territories located at the rural-urban space).

Thus, the problem of urban-rural relations has its prehistory and a broad interdisciplinary context, the basis of which is the theoretical research of philosophers, economists, geographers, sociologists, representatives of other branches of science. Research scientific discourse on this issue has gradually evolved from the opposition of the rural way of life to the urban to their organic synthesis. Its generalized quintessence is the view of the city and the village as different, but such socio-spatial formations enriching each other.

The implementation in Ukraine of the idea of forming an effectively functioning rural-urban agglomeration of continuous-convergent type will largely depend on the financial and economic capacity of the basic (community) and district units of the administrative-territorial structure of the country, and of balanced reform of territorial organization at the regional level.

Literature

1. On the formation and liquidation of districts: Resolution of the Verkhovna Rada of Ukraine of July 17, 2020 № 807-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/807-20> (access date: October 7, 2021).
2. Brodel F. Material civilization, economics and capitalism XV-XVIII centuries. In 2 vols. T. 1. The structure of everyday life: Possible and impossible; translation with fr. G. Filipchuk. K.: Osнова, 1995. 534 s.
3. Cit. for: Gilyazitdinov J.M. P. Sorokin's Integrative pendulum society and Alternatives to Russia's Development. Sociological research. 2001. № 3. P. 15–19.

АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ЗАПАСІВ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

**Купріна Н.М., д.е.н., доцент, декан ф-ту ЕБіК
Комишан О.Ю., магістрант**

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса, Україна

Метою діяльності будь-якого суб'єкта господарювання є отримання максимального доходу за умови мінімізації витрат та ефективного використання всіх видів ресурсів. Дослідження статистичних даних діяльності підприємств показує, що близько 40% оборотного капіталу кожного підприємства становлять запаси [4]. Тому необхідно визначити, які є напрями оптимізації витрат за цією статтею балансу за допомогою складових бухгалтерського обліку, а також запровадження них на практиці в умовах конкуренції та нестабільної економіки, що не можливо без ефективного економічного аналізу запасів, як елементу оборотного капіталу, їх складу, динаміки, структури та ефективності використання. Тому, метою аналізу запасів є підвищення ефективності виробництва за рахунок раціонального використання ресурсів, а також пошук оптимальних варіантів економії використання запасів

Проведене нами дослідження щодо напрямів проведення аналізу запасів, як елементу оборотних активів [3], так й наукових праць вчених показав, що більшість вчених розглядають запаси з точки зору використання матеріальних ресурсів – С.В. Калабухова, Г.М. Мельничук, Є.В. Мних, А.М. Поплюйко, В.Я. Попович, Л.А. Богдановська, Г.В. Савицька, Кузьмінська О.Е., Тринькою Л.Я. та Липчанським (Іванчук) О.В. А питаннями управління запасами, як елементу оборотного капіталу присвячені праці І.А. Бланка (табл. 1).

ЗМІСТ

	КОМУНІКАЦІЙНІ АСПЕКТИ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ	
1.	Вдовіна О.О., к.н.з соц.ком., доцент, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», м. Полтава, Україна	3
	АНАЛІЗ СТАНУ ТА РОЗВИТКУ МОЛОКОПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	
2.	Самофатова В.А., д.е.н., професор.; Куделько С.Ю., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	5
	РОЗВИТОК ІНТЕРНЕТ- СТРАХУВАННЯ У СУЧАСНИХ УМОВАХ	
3.	Сорохан К.А., магістрант; науковий керівник: Фасолько Т.М., к.е.н., доцент. Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, м. Хмельницький, Україна	8
	УПРАВЛІННЯ НОВОВВЕДЕННЯМИ В КАДРОВІЙ РОБОТІ	
4.	Згадова Н. С., к.е.н., доцент; Холодняк Т.К., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	11
	ЛОКАЛЬНІ І СИСТЕМНІ СУПЕРЕЧНОСТІ В МАРКЕТИНГОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	
5.	Римар О.Г., к.е.н., доцентка, Нововолинський навчально-науковий інститут економіки та менеджменту ЗУНУ, м. Нововолинськ, Україна	14
	СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ЗЕРНОВОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	
6.	Самофатова В.А., д.е.н., професор.; Буга Я.Я., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	17
	ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
7.	Згадова Н. С., к.е.н., доцент; Гончаренко С. С., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	20
	ВИЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СКЛАДОВОЇ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ З ПОЗИЦІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	
8.	Борисова Л.П., к.е.н., доцент, Одеський фаховий коледж економіки, права, готельно-ресторанного бізнесу, м. Одеса, Україна	23
	ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ АГРОПРОДОВОЛЬЧИМИ ТОВАРАМИ: СТАТИСТИЧНА ОЦІНКА	
9.	Антонюк О.П., к.е.н., доцент; Ступницька Т.М., к.е.н., доцент; Баранюк Х.О., д-р філософії (PhD), ст. викладач. ОНАХТ, м. Одеса, Україна, Україна. Антонюк П.О., к.е.н., ст.н.с., Інститут проблем ринку та економіко- екологічних досліджень НАН України, м. Одеса, Україна	26
	RURAL DEVELOPMENT IN UKRAINE IN CONDITIONS OF DECENTRALIZATION OF POWER AND GOVERNANCE	
10.	Павлов О.І., д.е.н., професор; Павлова І.О., к.е.н., ст. викладач. ОНАХТ, м.	30

	Одеса, Україна	
	АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ЗАПАСІВ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ	
11.	Купріна Н.М., д.е.н., доцент, декан ф-ту ЕБіК; Комишан О.Ю., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	33
	СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СТУДЕНТІВ	
12.	Черкаський А.В., к.і.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса, Україна	36
	РОЛЬ ІНДИВІДУАЛЬНОГО СТИЛЮ СОЦІАЛІЗАЦІЇ І ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ В ПРОЦЕСІ ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	
13.	Черняк Г.А., к.і.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса, Україна	39
	ПОЛІТИЧНА КУЛЬТУРА ЯК ЕФЕКТИВНИЙ КОНСТРУКТ СУЧАСНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН	
14.	Соловей А.О., к.і.н., доцент; Ботіка Т.С., к.і.н., доцент; Мамроцька О.А., к.і.н., доцент. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	41
	СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ	
15.	Орлова В.А., к.ю.н., доцент. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	43
	ТЕОРІЯ «РОЗБИТИХ ВІКОН У СВІТЛІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА СУСПІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ	
16.	Мордовець М. В., к.політ.н, доцент, ОНАХТ, м. Одеса, Україна	45
	ФОРМУВАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЯК ФАКТОР СОЦІАЛЬНОГО ПРОГРЕСУ	
17.	Черняк Г.А., к.і.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса, Україна	49
	ДО ІСТОРІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ: МИХАЙЛО ТУГАН-БАРАНОВСЬКИЙ	
18.	Шишко О. Г., д.і.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса, Україна	51
	PROBLEMATIC ASPECTS OF THE RECEIVABLES AUDIT OF ENTERPRISES	
19.	Ступницька Т.М., к.е.н., доцент; Володіна О.П., асистент; Накорик А., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	53
	ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ	
20.	Купріна Н.М., д.е.н., доцент, декан ф-ту ЕБіК; Величко О.М., бакалавр. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	56
	АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ АУДИТУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ	
21.	Баранюк Х.О., д-р філософії (PhD), ст. викладач, ОНАХТ, м. Одеса, Україна	58
	СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ	
22.	Момотлива С.Л., викладач вищої категорії, Одеський фаховий коледж економіки, права, готельно-ресторанного бізнесу, м. Одеса, Україна	62